

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 14 juli 2020
Portefeuillehouder(s) : Wethouder Bolderdijk
Portefeuille(s) : Handhaving
Contactpersoon : D. Kasbergen
Tel.nr. : 8982
E-mailadres : kasbergen.d@woerden.nl

Onderwerp:

Evaluatie handhavingstraject teckelfokkerijen 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders'.

Kennisnemen van:

Evaluatie handhavingstraject teckelfokkerijen 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders'.

Inleiding:

De partijen die betrokken waren bij het handhavingstraject betreffende de teckelfokkerijen 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders' hebben gezamenlijk de samenwerking geëvalueerd en gekeken naar de bevoegdheden en naar de besluitvorming in dit traject. Dit zodat de bevindingen positief kunnen bijdragen aan toekomstige (handavings)trajecten waarin deze partijen elkaar zullen treffen.

Kernboodschap:

Voorgeschiedenis

In het voorjaar van 2017 heeft de gemeente Woerden klachten van omwonenden ontvangen over geluidsoverlast afkomstig van de teckelfokkerijen 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders'. Naar aanleiding van deze klachten heeft de Omgevingsdienst Regio Utrecht (hierna: ODRU) een geluidsmeting uitgevoerd. Uit deze controle is gebleken dat het gemeten maximale geluidsniveau hoger was dan de toegestane 60 dB(A). Hiermee werden de geluidsvorschriften bij de omgevingsvergunning overschreden. Naar aanleiding van deze constatering heeft de ODRU op 22 juni 2017 een last onder dwangsom opgelegd van € 2.000,- per overtreding met een maximum van € 10.000,- voor overtredingen van de geluidsnormen.

Naar aanleiding van de constatering door de ODRU en meldingen van omwonenden is het vermoeden ontstaan dat op het perceel meer dan het aantal toegestane honden aanwezig was. Daarom hebben in juni 2017, ook de toezichthouders van de gemeente een controle uitgevoerd op het perceel. Uit deze controle bleek dat er op het perceel 68 honden en 2 nesten met pups aanwezig waren. Dit is in strijd met de omgevingsvergunning, die slechts 20 honden en hun pups toestaat. Door de gemeente is op 7 september 2017 een last onder dwangsom opgelegd van €5.000,- per overtreding met een maximum van €20.000,- voor overschrijding van het maximaal toegestane aantal honden op het perceel.

Tijdens de eerste hercontrole bleek dat er niet meer honden op het perceel aanwezig waren dan toegestaan, daarnaast werd voldaan aan de geluidsnormen. Na verloop van tijd kwamen er signalen uit de omgeving dat er weer te veel honden op het perceel aanwezig zouden zijn welke geluidsoverlast veroorzaakten. Uit de hercontroles die volgden werden meer dan 20 honden en hun pups op het perceel aangetroffen en werden tevens overschrijdingen van de geluidsnormen vastgesteld. Deze overtredingen leidden tot de verbeurte van de dwangsommen. Zowel gemeente als de ODRU hebben bij de

dierenbescherming melding gemaakt van de geconstateerde overtredingen en de omstandigheden waarin de dieren werden aangetroffen.

Op 16 juni 2018 heeft de NVWA naar aanleiding van meldingen die zij heeft ontvangen een controle uitgevoerd bij de teckelfokkerijen 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders'. Naar aanleiding van de controle heeft de NVWA 150 honden meegevoerd en in bewaring genomen. In een aflevering van het tv-programma 'Opgelicht?!' werden de teckelfokkerijen 'Wie Anders' en 'Van de Vliegende Kiep' uitgelicht. In diverse media is veel te lezen geweest over de teckelfokkerijen. Tijdens latere controles zijn nog meer honden door de NVWA in bewaring genomen.

Samenwerking

Zoals uit de voorgeschiedenis blijkt, waren bij dit dossier meerdere instanties betrokken, te weten gemeente, NVWA, ODRU, Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming en de politie. Elk van deze instanties waren vanuit de eigen expertise en bevoegdheid bij de misstanden betrokken. De verscheidenheid aan instanties maakte het tegelijkertijd een complexe zaak. Iedere instantie beschikt namelijk over eigen expertise, bevoegdheden en taken.

Uit de gesprekken die gevoerd zijn is naar voren gekomen dat er over en weer weinig bekendheid was met elkaar en met de bevoegdheden die iedere instantie heeft. Dit is ook niet verwonderlijk, omdat zaken zoals deze met een dergelijke omvang en complexiteit (gelukkig) zeldzaam zijn. De verscheidenheid aan instanties met elk de eigen bevoegdheden en expertise maakte het ook een complexe zaak. Desondanks is in overleg met alle partijen gezocht naar een goede afstemming en samenwerking. Er is actief samenwerking gezocht. Zo heeft de politie een regelmatig overleg geïnitieerd met alle betrokken instanties zoals de gemeente, de ODRU, de NVWA, de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming. Binnen deze samenwerking is door de instanties, elk binnen de kaders behorende bij eigen bevoegdheden, gewerkt aan de beëindiging van de misstanden.

Naar aanleiding van deze bevindingen heeft de gemeente de NVWA gevraagd om voor de medewerkers toezicht en handhaving van de gemeente een presentatie te verzorgen over de NVWA en haar taken en bevoegdheden. Daarbij wordt ingegaan op de vraag waar misstanden gemeld kunnen worden, wat de NVWA kan betekenen bij misstanden en waar de gemeentelijke toezichthouders tijdens hun controles op kunnen letten. Anderzijds heeft de gemeente aangeboden om bij de NVWA op 'werkbezoek' te komen. Op deze manier kan de samenwerking naar de toekomst toe worden verbeterd.

Bevoegdheden

Zoals hiervoor al naar voren kwam, waren bij deze zaak een veelheid aan instanties betrokken. Alle betrokken instanties opereren elk op basis van hun eigen bevoegdheden en binnen hun eigen taakgebied. Handhavende bevoegdheden met betrekking tot dierenwelzijn zijn door de wetgever expliciet voorbehouden aan de NVWA en de Landelijke Inspectiedienst Dierenwelzijn. De gemeente heeft geen bevoegdheden om handhavend op te treden tegen misstanden met betrekking tot dierenwelzijn.

Wel heeft de gemeente de mogelijkheid om toe te zien op de naleving van het bestemmingsplan en de geluidsnormen. In deze situatie betekende de misstanden bij de teckelfokkerij tevens een overtreding van het bestemmingsplan en de geluidsnormen. Tegen deze overtredingen kan de gemeente wel handhavend optreden. De gemeente heeft er daarom voor gekozen om gebruik te maken van haar bevoegdheden en heeft een last onder dwangsom opgelegd voor overtredingen van het bestemmingsplan en van de geluidsnormen. Uiteindelijk hebben alle handhavingstrajecten van de verschillende betrokken instanties eenzelfde doel gehad: beëindiging van de overtredingen en daarmee beëindiging van de misstanden bij de teckelfokkerijen.

Ondanks dat de gemeente geen handhavende bevoegdheden heeft tegen de misstanden op het gebied van dierenwelzijn, zet de gemeente Woerden zich wel in voor het dierenwelzijn in haar gemeente. Zo heeft de gemeente een Nota Dierenwelzijn vastgesteld. Deze Nota geeft richting aan de aanpak van lokale vraagstukken rondom dierenwelzijn. Te denken valt aan zaken als het faciliteren van bijvoorbeeld een dierenwelzijnsgroep en een meldpunt dierenwelzijn Woerden.

Besluitvorming

Door uw raad zijn eerder vragen gesteld over de keuze van de gemeente om een last onder dwangsom dan wel een last onder bestuursdwang op te leggen. Tijdens de raadsvergadering van 20 september 2018 zijn de technische vragen van de fracties STERK Woerden en Progressief Woerden over de teckelfokkerij 'De Vliegende Kiep' te Woerden beantwoordt door wethouder Bolderdijk. Tijdens de behandeling van deze

vragen in de raad is door de portefeuillehouder toegezegd dat zal worden ingegaan op de keuze voor een last onder dwangsom dan wel last onder bestuursdwang. In deze paragraaf geven we een antwoord op de vraag waarom gekozen is voor het opleggen van een last onder dwangsom.

Indien er sprake is van een overtreding heeft het college de bevoegdheid om een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang op te leggen om de overtreder te bewegen de overtredingen te beëindigen. In geval van een last onder dwangsom wordt de overtreder op straffe van een dwangsom bewogen de overtreding te beëindigen. In het geval van een last onder bestuursdwang maakt het bestuursorgaan zelf de overtreding ongedaan, indien de overtreder nalaat binnen de gegeven termijn de overtreding te beëindigen.

De wet laat de keuze tussen dwangsom en bestuursdwang in principe vrij. Dat houdt dus in dat het bestuursorgaan zelf een keuze mag maken. Daarbij is het van belang na te gaan welk instrument het meest effectief is om de overtreding te beëindigen. Ook kunnen praktische overwegingen een rol spelen. Wanneer bijvoorbeeld het uitvoeren van bestuursdwang in een specifieke situatie moeilijk uitvoerbaar is, kan dat een reden zijn om een dwangsom op te leggen. In dit geval heeft het college ervoor gekozen om gebruik te maken van een last onder dwangsom. Nadat het maximale bedrag aan dwangsommen was verbeurd, is er opnieuw voor gekozen om een last onder dwangsom op te leggen, deze keer met een hoger bedrag. De keuze voor een last onder dwangsom wordt hieronder toegelicht.

Wat voorop staat in deze zaak is dat dierenwelzijn een zorg is van ons allemaal. De gemeente heeft daarom overwogen om een last onder bestuursdwang op te leggen aan de teckelfokkerijen. In dit geval zou het toepassen van bestuursdwang namelijk betekenen dat de honden door de gemeente in bewaring werden genomen, indien niet tijdig door de teckelfokkerij aan het handhavingsbesluit werd voldaan. Door de honden in bewaring te nemen zouden de misstanden beëindigd kunnen worden. Zoals hiervoor echter naar voren is gekomen zijn handhavende bevoegdheden met betrekking tot dierenwelzijn door de wetgever expliciet voorbehouden aan de NVWA en de Landelijke Inspectie Dierenwelzijn. De gemeente beschikt, in tegenstelling tot de instanties die belast zijn met dierenwelzijn, niet over een netwerk van organisaties die er op ingesteld zijn om deze dieren in bewaring te nemen en de zorg te bieden die zij nodig hebben. Ook de gemeente zelf heeft deze mogelijkheden niet. Een groot aantal van de honden had veel zorg nodig. Vanwege het aantal dieren konden deze niet op korte termijn door de gemeente op een andere plek onder gebracht worden waar zij de benodigde zorg konden krijgen. De gemeente beschikte daarom niet over de middelen, de kennis en de expertise om deze dieren op te kunnen vangen.

Daar komt bij dat het gemeentelijk handhavingstraject zich uitsluitend richt op beëindiging van de overtredingen van de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning liet toe dat er maximaal 20 honden op het perceel gehouden werden. De gemeente had door middel van een last onder bestuursdwang het aantal honden boven de 20 in kunnen nemen. De gemeente heeft echter niet de bevoegdheid om de honden vervolgens ook in bewaring te nemen. De gemeente zou daarmee niet kunnen beletten dat de eigenaar van de honden deze zou onderbrengen op een andere locatie, zodat een nieuwe bestemmingsplanovertreding uitblijft. Dit bracht het risico met zich mee dat de misstanden op een andere plek door zouden gaan. Dit zou het ongewenste neveneffect hebben dat de honden uit het zicht van de betrokken instanties verdwijnen. Met het toepassen van bestuursdwang zouden we de handhavingstrajecten van de andere instanties op een onwenselijke wijze doorkruisen en wellicht frustreren.

Omdat de toepassing van bestuursdwang niet tot het uiteindelijke doel zou leiden, namelijk beëindiging van de misstanden, heeft de gemeente besloten een nieuwe last onder dwangsom op te leggen. Om de teckelfokkerij toch de bewegen de overtredingen te beëindigen is het dwangsombedrag uit deze last onder dwangsom verhoogd naar €1.500,- voor elke hond dat boven het maximum van 20 op het perceel aanwezig is, met daarbij een maximum van €20.000,- per controle. Daarbij is het totaal maximum gesteld van €100.000,-. Na het opleggen van deze nieuwe last onder dwangsom zijn er geen overtredingen meer vastgesteld. De NVWA had namelijk naast de 150 honden die zij al had meegevoerd, de andere honden ook meegevoerd en in bewaring genomen. De honden hebben op de opvangplekken de zorg gekregen die zij nodig hadden en zijn uiteindelijk herplaatst.

Conclusie

In deze raadsinformatiebrief is ingegaan op de evaluatie met betrekking tot de samenwerking inzake het handhavingstraject rondom de teckelfokkerij 'De Vliegende Kiep' en 'Wie Anders'. Uit de gesprekken die zijn gevoerd met de medewerkers van de gemeente en de externe handhavingpartners is naar voren gekomen dat er wederzijds kennis ontbrak over elkaars bevoegdheden en mogelijkheden. Naar aanleiding van deze conclusie vindt er nadere afstemming met de NVWA plaats. Zo heeft de gemeente de NVWA

verzocht de medewerkers toezicht en handhaving een workshop te geven. Andersom heeft de gemeente aangeboden om bij de NVWA informatie uit te wisselen over de bevoegdheden en mogelijkheden die de gemeente heeft. Daarnaast vindt er nadere afstemming plaats over de vraag of en welke informatie tussen beiden instanties uitgewisseld kan worden zodat beide instanties tot een betere informatiepositie komen.

Daarnaast is ingegaan op de bevoegdheden en besluitvorming waarvan de gemeente gebruik heeft gemaakt in dit handhavingstraject. Naar voren is gekomen dat een last onder dwangsom op dat moment het meest geëigende, effectieve en praktische handhavingsmiddel was gelet op de rol en de bevoegdheden die de gemeente heeft op het gebied van dierenwelzijn.

Financiën:

N.v.t.

Vervolg:

Het handhavingstraject tegen de teckelfokkerijen is afgerond. De teckelfokkerijen zijn niet meer aanwezig op het perceel of op een ander perceel in de gemeente Woerden.

Bijlagen:

N.v.t.

Het college van burgemeester en wethouders,

Drs. M.H.Brander
Gemeentesecretaris (wnd.)

V.J.H. Molkenboer
Burgemeester